

บทที่ 5

อภิปรายและสรุปผล

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัย การวิจัยเชิงพรรณนา (Descriptive Research) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของพนักงานในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและสูงในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี ที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกองทุนเงินทดแทน พ.ศ. 2553 โดยนำทฤษฎีการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยมาเป็นแนวคิดในการดำเนินการวิจัย ซึ่งกลุ่มประชากรในการศึกษาครั้งนี้ เป็นสถานประกอบกิจการที่อยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรี จำนวน 83 แห่ง โดย แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มที่ 1 สถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายต่ำ เคยมีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อพันในปี พ.ศ. 2553 ไม่เกิน 6.94 จำนวน 65 แห่ง กลุ่มที่ 2 สถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายสูง เคยมีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่อพันในปี พ.ศ. 2553 เกิน 6.94 จำนวน 18 แห่ง ดำเนินการเก็บข้อมูลระหว่างเดือนมีนาคมถึงเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2555 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามตอบกลับจากสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายต่ำ จำนวน 396 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง และจากสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายสูง จำนวน 207 ชุด คิดเป็นร้อยละ 55.34 ของกลุ่มตัวอย่างและทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์สถิติ โดยสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือส่วนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนบุคคล วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ส่วนที่ 2 เป็นการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและระดับสูงโดยการใช้สถิติทดสอบไคสแควร์

ผลการศึกษาพบว่า สถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานต่ำ ส่วนมากเป็นเพศชายร้อยละ 50.5 โดยมีอายุอยู่ในช่วงอายุ 29-39 ปี ร้อยละ 46.2 สถานภาพสมรส ร้อยละ 49.3 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 30.1 เป็นคนงานรายเดือน ร้อยละ 90.9 ตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นพนักงานระดับปฏิบัติงาน ร้อยละ 71.0 และอยู่ในแผนกผลิต ร้อยละ 50.0 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 0.1-7.1 ปี ร้อยละ 65.4 มีการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการดำเนินงานโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 79.0 การรับรู้ด้านการส่งเสริมความปลอดภัยระดับปานกลาง ร้อยละ 61.1 การรับรู้ด้านหัวหน้างาน จป. คณะกรรมการความ

ปลอดภัยมีการส่งเสริมในด้านความปลอดภัยของพนักงาน อยู่ในระดับปานกลางร้อยละ 72.2 การรับรู้ด้านสถานะความปลอดภัยของพนักงานในองค์กร ระดับปานกลาง ร้อยละ 69.0 การรับรู้ด้านผลกระทบจากการรายงานเหตุการณ์ของพนักงานในองค์กร ระดับสูง ร้อยละ 51.0 การรับรู้ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 76.0 การรับรู้ด้านการรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 73.5 และการรับรู้ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 84.3

ในขณะที่กลุ่มสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายในระดับสูง เพศชาย ร้อยละ 62.8 อายุอยู่ในช่วง 29-39 ปี ร้อยละ 53.1 มีสถานภาพสมรส ร้อยละ 51.2 การศึกษาอยู่ในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 30.9 เป็นพนักงานรายเดือน ร้อยละ 90.3 ตำแหน่งงานปัจจุบันเป็นพนักงานระดับปฏิบัติการ ร้อยละ 74.9 และอยู่ในแผนกผลิต ร้อยละ 57.0 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานอยู่ในช่วง 0.1-7.1 ปี ร้อยละ 67.2 มีการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานในภาพรวมระดับปานกลาง ร้อยละ 82.1 มีการรับรู้ด้านการส่งเสริมความปลอดภัยมีระดับการรับรู้ระดับปานกลาง ร้อยละ 57.5 การรับรู้ด้านหัวหน้างาน/ จป./ คณะกรรมการความปลอดภัยมีการส่งเสริมในด้านความปลอดภัยของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 69.1 การรับรู้ด้านสถานะความปลอดภัยของพนักงานในองค์กร ระดับปานกลาง ร้อยละ 78.3 การรับรู้ด้านผลกระทบจากการรายงานเหตุการณ์ของพนักงานในองค์กร ระดับสูง ร้อยละ 57.5 การรับรู้ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความปลอดภัยของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 81.6 การรับรู้ด้านการรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 75.3 การรับรู้ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ของพนักงาน ระดับปานกลาง ร้อยละ 90.8

ในภาพรวมพบว่าการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและระดับสูง ไม่มีความสัมพันธ์กัน

จากการวิเคราะห์ความสัมพันธ์รายด้านพบว่า การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและระดับสูง มีการรับรู้ด้านสถานะความปลอดภัยในองค์กร พฤติกรรมการเรียนรู้ และวัฒนธรรมการเรียนรู้ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญในระดับน้อย ยกเว้นการรับรู้หัวหน้างาน/ จป./ คณะกรรมการความปลอดภัยมีการส่งเสริมในด้านความปลอดภัย และการรับรู้การส่งเสริมในด้านความปลอดภัยผลกระทบจากการรายงานเหตุการณ์ การรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุ

อภิปรายผล

ศึกษาการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของพนักงานในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและสูงในเขตอำเภอเมือง จังหวัดชลบุรีที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกองทุนเงินทดแทน พ.ศ. 2553 พบว่า

1. การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในภาพรวม

ในภาพรวมของการศึกษาพบว่า สถานประกอบกิจการทั้งสองกลุ่มมีการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยอยู่ในระดับปานกลาง แต่ไม่พบความแตกต่างระหว่างการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำและสูง ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อาจเนื่องการวัดการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานของพนักงาน เป็นการตอบแบบสอบถามจากพนักงานโดยทางสถานประกอบกิจการเป็นผู้คัดเลือกพนักงานให้ ซึ่งผู้วิจัยมิได้เป็นผู้คัดเลือกเอง ดังจะเห็นได้จากข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเลือกเอง พบว่า พนักงานส่วนใหญ่ที่ตอบคำถามในสถานประกอบกิจการต่ำและสูงมีระดับการศึกษาสูงสุดคือ ระดับปริญญาตรีร้อยละ 30.1 และ 30.9 ตามลำดับ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามอาจไม่ใช่พนักงานในระดับปฏิบัติการ อาจทำให้การตอบแบบสอบถามเป็นไปในแนวทางเดียวกันทั้งสองประเภทกิจการ คือส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง จึงไม่พบความแตกต่างของวัฒนธรรมความปลอดภัยในภาพรวมระหว่างสองกลุ่มดังกล่าว ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ John K.L. Ho and K C Zeta (n.d.) ที่ศึกษาปัจจัยทางวัฒนธรรมที่มีนัยสำคัญในอุตสาหกรรมก่อสร้างของฮ่องกง ที่ได้จากการทบทวนงานวิจัย กรอบแนวคิดและโมเดลวัฒนธรรมความปลอดภัย และได้สร้างโมเดลวัฒนธรรมความปลอดภัยในอุตสาหกรรมก่อสร้างของฮ่องกงขึ้น ซึ่งประกอบไปด้วยปัจจัยทางด้านพฤติกรรม สิ่งแวดล้อม องค์กร และบุคคล และพบความสัมพันธ์ระหว่างวัฒนธรรมความปลอดภัยและอัตราการเกิดอุบัติเหตุ ที่ว่าถ้าสถานประกอบกิจการมีวัฒนธรรมความปลอดภัยในเชิงบวกจะส่งผลให้อัตราการเกิดอุบัติเหตุต่ำ

2. ด้านการรับรู้สถานะความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการ

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของพนักงาน เกี่ยวกับความรู้สึกว่างานที่ทำมีความปลอดภัยหรือไม่ และงานที่ทำนั้นมีความน่าเบื่อและจำเจหรือไม่ พบว่า ระดับการรับรู้สถานะความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำดีกว่าสถานประกอบกิจการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับสูงซึ่งสอดคล้องกับ Seth Ayim Gyekye (2005) ที่ได้ทำการศึกษาการรับรู้ความปลอดภัยในสถานประกอบกิจการและความพึงพอใจในงานของพนักงาน พบว่าความพึงพอใจในงาน และความถี่ในการเกิดอุบัติเหตุมีความสัมพันธ์กัน และพบความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างความพึงพอใจในงานกับวัฒนธรรมความปลอดภัยใน

การทำงาน ($p < 0.001$) และ (2006) ยังได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับมุมมองการรับรู้ความปลอดภัยในสถานประกอบการของแอฟริกา พบว่าคนงานในสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุต่ำมีความพึงพอใจในงานมากกว่าคนงานในสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุสูง ($t = 1.98, df = 168, p < 0.0001$) และสอดคล้องกับการศึกษาของ Andy P Smith and Emma JK Wadsworth (2009) ที่พบว่าความพึงพอใจในงานมีผลต่อความถี่ในการเกิดอุบัติเหตุ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.0001$) ในขณะที่ยังพบข้อมูลว่ากลุ่มสถานประกอบการที่มีอัตราประสบอันตรายสูงยังมีการรับรู้สถานะความปลอดภัยของตนเองส่วนใหญ่ว่า ยังรู้สีกว่างานที่ทำมีความปลอดภัย ร้อยละ 47.3 มีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้นที่ไม่เห็นด้วยอย่างข้ง่างานที่ทำมีความปลอดภัย และส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยว่างานที่ทำอยู่น่าเบื่อและจำเจ ร้อยละ 38.9 มีเพียงร้อยละ 6.3 เท่านั้นที่เห็นด้วยว่างานที่ทำมีความน่าเบื่อจำเจ แสดงให้เห็นว่าคนงานที่ปฏิบัติงานอยู่ในสถานประกอบการที่มีอัตราประสบอันตรายสูงส่วนใหญ่ยังไม่มีความตระหนักในอันตรายจากการทำงานที่ทำอยู่ ดังนั้นจึงควรเร่งในการส่งเสริมการรับรู้ในด้านดังกล่าวเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงความปลอดภัยมากขึ้นในการทำงาน

3. การรับรู้ด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความปลอดภัย

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนงานในด้านพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านความปลอดภัย เกี่ยวกับการเห็นความสำคัญของกฎ ระเบียบต่างๆ ขั้นตอนความปลอดภัยการขออนุญาตทำงาน ว่ามีความสำคัญหรือไม่ พบว่า มีความแตกต่างระหว่างทั้ง 2 กลุ่มประเภทสถานประกอบการ โดยพบว่าสถานประกอบการที่มีอัตราการประสบอันตรายต่ำเห็นความสำคัญของกฎกติกาต่างๆ มากกว่าสถานประกอบการที่มีอัตราการประสบอันตรายสูง ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของสุพล เลิศอุดมชัย พบว่าสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุเกิดจากพฤติกรรมที่ไม่ได้มาตรฐาน ไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัย และส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมเสี่ยงของแรงงานที่มีความรู้สีกว่าไม่น่าจะเป็นอันตราย จึงอาจไม่สนใจต่อกฎความปลอดภัยต่างๆ และการศึกษาของแก้วฤทัย แก้วชัยเทียม (2548) เรื่องการรับรู้การจัดการความปลอดภัยและพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน ในกลุ่มตัวอย่างคนงานระดับปฏิบัติการที่ปฏิบัติงานประจำในบริษัทผลิตผลิตภัณฑ์เคมีแห่งหนึ่ง พบว่า การรับรู้การจัดการความปลอดภัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.312 โดยพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานจะส่งผลต่ออัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน

ในขณะที่พบว่า คนงานทั้งสองกลุ่มสถานประกอบการมีความเห็นคล้ายกันในเรื่องที่ว่า ไม่แน่ใจว่ากฎระเบียบและขั้นตอนความปลอดภัยมีมากเกินไป และไม่สัมพันธ์กับความเสี่ยงในการทำงาน และพบว่าคนงานในสถานประกอบการที่มีอัตราประสบอันตรายต่ำมี

ความเห็นด้วยส่วนใหญ่เกี่ยวกับระบบอนุญาตให้ทำงานเสี่ยงจะทำให้เกิดความปลอดภัยอย่างแท้จริง และสามารถปฏิบัติได้จริง แต่กลุ่มที่มีอัตราประสบนตรายสูงกลับพบว่าส่วนใหญ่ไม่แน่ใจ แสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีอัตราประสบนตรายสูงไม่เชื่อมั่นในระบบอนุญาตให้ทำงานเสี่ยง ดังนั้นควรมุ่งสร้างความเข้าใจให้คนงานในกลุ่มดังกล่าวเพื่อให้มีความเชื่อมั่นและปฏิบัติตามระบบอนุญาตให้ทำงานเสี่ยง เพื่อให้เกิดความปลอดภัยมากขึ้น

4. ด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนงานในด้านวัฒนธรรมการเรียนรู้ เกี่ยวกับการเห็นความสำคัญของความปลอดภัยว่าเป็นเรื่องของทุกคนที่จะต้องร่วมมือกันในการเฝ้าระวัง พบว่ามีความแตกต่างของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานระหว่างทั้ง 2 กลุ่มโดยสถานประกอบการที่มีอัตราประสบนตรายต่ำมีระดับสูงกว่าสถานประกอบการที่มีอัตราการประสบนตรายระดับสูง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Chin-Shan Lu and Chaur-Luh Tsai (2008) ที่พบว่าผลของวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานกับการเกิดอุบัติเหตุทางรถยนต์สมุทรจากมุมมองของลูกเรือโดยศึกษาเฉพาะบริบทการขนส่ง พบว่าทัศนคติด้านความปลอดภัยไม่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุทางเรือและไม่มีผลต่อความผิดพลาดของเรือเดินสมุทร ซึ่งอาจเนื่องจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นคนละกลุ่มกิจการ อาจมีทัศนคติเกี่ยวกับความปลอดภัยไม่เหมือนกัน

จากรายละเอียดของประเด็นการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยด้านการเรียนรู้ยังพบความแตกต่างที่ชัดเจนระหว่างกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มอีกว่า กลุ่มที่มีอัตราการประสบนตรายสูงส่วนใหญ่มีความเห็นว่า การแก้ไขข้อผิดพลาดโดยไม่มี การลงโทษถือเป็นโอกาสการเรียนรู้ว่า ไม่แนใจร้อยละ 27.1 และไม่เห็นด้วยร้อยละ 26.1 ในขณะที่กลุ่มที่มีอัตราการประสบนตรายต่ำกลับมีความเห็นในประเด็นนี้ส่วนใหญ่ว่า เห็นด้วยร้อยละ 34.1 จึงแสดงให้เห็นว่ากลุ่มที่มีอัตราประสบนตรายสูงยังมีวัฒนธรรมความปลอดภัยว่าควรมีการลงโทษเมื่อกระทำผิดเป็นส่วนใหญ่ จึงควรทำความเข้าใจเกี่ยวกับการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยสำหรับคนกลุ่มนี้ให้มากขึ้นว่า การลงโทษเป็นการสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยที่ผิดวิธี เพราะจะทำให้คนงานถูกปลูกฝังความไม่ชอบในเรื่องของความปลอดภัยมากขึ้น การสร้างวัฒนธรรมความปลอดภัยจะต้องปลูกฝังความดีงามให้คนงานเห็นคุณค่าของความปลอดภัยมากกว่า คนงานจึงจะพัฒนาวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานได้ด้วยตนเอง

5. การรับรู้ด้านผลกระทบจากการรายงานเหตุการณ์ของคนงานในองค์กร

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนงานในด้านผลกระทบจากการรายงานเหตุการณ์ของคนงานในองค์กร ไม่พบความแตกต่างของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม และพบว่าอยู่ในระดับสูงไปส่วนใหญ่ทั้งสองกลุ่มด้วย ซึ่งสอดคล้องกับ

การศึกษาของ Kenji Itoh, Toshiko Abe and Henning Boje Andersen (2002) ได้ทำการสำรวจวัฒนธรรมความปลอดภัย ทักษะเกี่ยวกับการรายงานอุบัติเหตุการณ์ในโรงพยาบาล พบว่า แพทย์และพยาบาลมีความตั้งใจในการรายงานผลกรณีเกิดเหตุการณ์รุนแรงไม่แตกต่างกัน

6. การรับรู้ด้านหัวหน้างาน/ จป./ คณะกรรมการความปลอดภัยมีการส่งเสริมในด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการ

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของพนักงานในด้านหัวหน้างาน/ จป./ คณะกรรมการความปลอดภัยมีการส่งเสริมในด้านความปลอดภัยในสถานประกอบการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับต่ำไม่แตกต่างกับสถานประกอบการที่มีอัตราการประสบอันตรายจากการทำงานระดับสูง โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง อาจเนื่องจากผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสองกลุ่มมีความใกล้ชิด และคุ้นเคยกับลักษณะการทำงานของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงาน และคณะกรรมการความปลอดภัย ทำให้ไม่พบความแตกต่าง ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ Tsung-Chih Wu, Chia-Hung Lin, Sen-Yu Shiau (2010) พบว่าภาวะผู้นำความปลอดภัยของหัวหน้างานในเรื่องการตัดสินใจด้านความปลอดภัย การมีปฏิสัมพันธ์ด้านความปลอดภัย การแจ้งข่าวสารด้านความปลอดภัย มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อวัฒนธรรมความปลอดภัย และภาวะผู้นำของเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยในการทำงานในเรื่องการให้คำปรึกษา การประสานงาน และการควบคุมในด้านความปลอดภัยมีอิทธิพลต่อวัฒนธรรมความปลอดภัยอย่างมีนัยสำคัญ และการศึกษาของ Seth Ayim Gyekye (2005) ที่พบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างเจ้าหน้าที่ความปลอดภัยระดับหัวหน้างานในสถานประกอบการที่มีอุบัติเหตุต่ำและสูง ($p < 0.001$)

7. การรับรู้ด้านการส่งเสริมความปลอดภัย

ในส่วนของการรับรู้การส่งเสริมความปลอดภัยของสถานประกอบการ พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลางทั้งสองกลุ่ม และไม่พบความแตกต่างของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับการศึกษาของ วันเฉลิม พลอินทร์ (2549) เรื่องการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กร พฤติกรรมความปลอดภัย และคุณภาพชีวิตในการทำงานของแรงงาน บริษัทปูนซิเมนต์ไทย หุ่นสูง จำกัด พบว่าการสนับสนุนเรื่องความปลอดภัยและอนามัยในการทำงานขององค์กรโดยรวม มีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมความปลอดภัยในการทำงานและคุณภาพชีวิตในการทำงานของแรงงาน โดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.000 เนื่องจากสถานประกอบการส่วนใหญ่ในกลุ่มผลิตผลิตภัณฑ์โลหะ ดังนั้นมาตรการในการส่งเสริมความปลอดภัยของสถานประกอบการแต่ละแห่งอาจมีความคล้ายคลึงกัน จึงทำให้ผลการศึกษาพบความไม่สัมพันธ์ในด้านดังกล่าว

ในรายละเอียดของวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการส่งเสริมความปลอดภัยพบประเด็นที่เ็นข้อสังเกตว่า คนงานในสถานประกอบการที่มีอัตราประสบอันตรายสูงส่วนใหญ่ร้อยละ 29 ไม่เห็นด้วยว่า ทางสถานประกอบการของตนเองให้ความสำคัญของการผลิตมาก่อนความปลอดภัยในการทำงาน รองลงมาร้อยละ 28 เห็นด้วยในขณะที่คนงานในสถานประกอบการที่มีอัตราประสบอันตรายต่ำส่วนใหญ่ร้อยละ 29.5 กลับเห็นด้วยในประเด็นดังกล่าว และรองลงคือ ร้อยละ 21 ไม่เห็นด้วย ซึ่งทำให้ทราบว่ายังมีความเข้าใจไปได้ทั้งสองทาง สำหรับกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มที่คิดว่า สถานประกอบการของตนเองให้ความสำคัญกับการผลิตมากกว่าความปลอดภัยหรือไม่ ดังนั้นสถานประกอบการทั้งสองกลุ่มควรแสดงให้คนงานของตนเองเห็นให้เป็นรูปธรรมว่าเห็นความปลอดภัยเป็นอันดับหนึ่ง เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้ระดับวัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานของคนงานทั้งสองกลุ่ม

8. การรับรู้ด้านการรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุของคนงาน

การรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยของคนงาน ด้านการรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุของคนงาน พบว่าส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง และไม่พบความแตกต่างของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานด้านการรายงานผลการสอบสวนอุบัติเหตุของคนงาน ระหว่างทั้ง 2 กลุ่ม อาจเนื่องมาจากสถานประกอบการมีระบบการสอบสวนอุบัติเหตุที่ไม่แตกต่างกัน ซึ่งในวัฒนธรรมการรายงานอุบัติเหตุด้วยตนเองของคนงานในประเทศไทยยังไม่เป็นที่แพร่หลาย เนื่องจากว่ากลัวความผิดที่เกิดจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยของตนเองและไม่มีนโยบายส่งเสริมให้เกิดการปฏิบัติดังกล่าว ซึ่งการศึกษาของ K.J. Nielsen K. Rasmussen D. Glascock และ S. Spangenberg (2008) ได้ทำการศึกษาการเปลี่ยนแปลงวัฒนธรรมความปลอดภัยและอุบัติเหตุจากการทำงานในสถานประกอบการที่ลักษณะเหมือนกันพบว่า การตรวจความปลอดภัยพื้นฐานมีความสัมพันธ์กับอัตราการรายงานอุบัติเหตุด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ 2 ประการคือ ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย และข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ดังรายละเอียดดังนี้

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากผลการวิจัย

1.1 สถานประกอบการควรส่งเสริมการรับรู้สถานะความปลอดภัยในสถานประกอบการให้คนงาน ถ้าสถานประกอบการมีสภาพแวดล้อมในการทำงานด้าน กายภาพ ชีวภาพ เล่ม และจิตสังคมที่ดีแล้ว จะส่งผลให้คนงานรับรู้ถึงสถานะความปลอดภัยในการทำงาน

มีความกระตือรือร้น ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายและจำเจกับงานที่ทำ ดังนั้นสถานประกอบการจะต้องปรับปรุงปัจจัยเหล่านี้อยู่เสมอ เนื่องจากมีส่วนในการทำให้ลดอุบัติเหตุในการทำงานได้

1.2 สถานประกอบการควรสื่อสารประชาสัมพันธ์และจัดฝึกอบรมให้กับคนงาน ได้รับรู้ถึง สภาพความไม่ปลอดภัยในพื้นที่การทำงาน และได้รับทราบถึงผลกระทบที่เกิดจากการไม่รายงานความไม่ปลอดภัยให้คนงานได้รับทราบ ให้คนงานมีทัศนคติต่อการรายงานเหตุการณ์ที่ไม่ปลอดภัยที่เกิดขึ้นจากการกระทำที่ไม่ปลอดภัยและสภาพแวดล้อมที่ไม่ปลอดภัยมีประโยชน์ในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงาน

1.3 สถานประกอบการควรส่งเสริมความรู้โดยการจัดอบรมให้กับคนงานได้รับทราบถึงความสำคัญของการปฏิบัติงานตามกฎ ระเบียบ ขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย ระบบการอนุญาตให้ทำงานเสี่ยง และให้คนงานมีส่วนในการเขียนขั้นตอนการทำงานอย่างปลอดภัย เนื่องจากคนงานมีความเข้าใจในลักษณะงานที่ตนเองปฏิบัติ ทราบว่าจุดใดเสี่ยงและเป็นอันตราย การที่คนงานมีส่วนร่วมในการเขียนขั้นตอนการทำงานจะทำให้คนงานเห็นความสำคัญของตนเอง เข้าใจในงานที่ตนเองปฏิบัติและตระหนักถึงความปลอดภัยในการทำงาน

2. ข้อเสนอแนะในการทำงานวิจัยต่อไป

2.1 ในการศึกษาครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาในกลุ่มประเภทกิจการที่คล้ายคลึงกัน ขนาดของประเภทกิจการใหญ่ กลาง เล็ก และควรรศึกษาผู้ปฏิบัติงานทุกระดับตั้งแต่ ระดับผู้บริหาร ระดับหัวหน้างาน และระดับคนงาน ความถี่ในการเกิดอุบัติเหตุ เพื่อดูผลของการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยในการทำงานในประเภทกิจการเดียวกัน รวมทั้งศึกษาปัจจัยทั้งในด้านที่ส่งเสริมและอุปสรรคที่มีผลต่อการรับรู้วัฒนธรรมความปลอดภัยและอัตราการประสบอันตรายจากการทำงาน

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับวัฒนธรรมความปลอดภัยในด้านต่างๆ

2.3 เนื่องจากในครั้งนี้ทำในกลุ่มใหญ่จึงให้สถานประกอบการคัดเลือกคนงานที่จะตอบแบบสอบถามเอง ทำให้อาจมีความผิดพลาดในการให้ข้อมูลได้ ดังนั้นในการศึกษาครั้งต่อไป ควรจะทำการเจาะประเด็นที่สำคัญ เพื่อให้ทราบแนวคิดต่าง ๆ ของคนงานเพิ่มเติม และชัดเจน มากยิ่งขึ้น